

Geachte raden,

Voor u ligt de eerste informatiebrief over de Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen. Met deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken met betrekking tot het Klimaatakkoord en de start van de Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen.

Stand van zaken Nationaal Klimaatakkoord

In het Klimaat Akkoord worden nationale doelen geformuleerd om, in lijn met het Akkoord van Parijs (2015), de CO₂ uitstoot te verlagen. Om invulling te geven aan de nationale doelen hebben de VNG, IPO, Unie van Waterschappen (de koepels) met het Rijk afgesproken dit via regionaal maatwerk te laten plaatsvinden. Dit geldt in het bijzonder voor de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek, opslag en de infrastructuur voor warmte en elektriciteit. Ruimte is immers een schaars goed. Per regio worden regionale energiestrategieën opgesteld (RES). De RES is een instrument om ruimtelijke inpassingen voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur te onderzoeken en vast te stellen. Ondertekening van het Nationale Klimaatakkoord is vooralsnog gepland in mei 2019, en vervolgens de ondertekening door VNG, UvW en IPO in juni 2019.

Regionale Energiestrategie voor uitvoering van het Klimaatakkoord

Om uitvoering te geven aan het Klimaatakkoord, zijn de regio's aan zet. Nederland kent 30 regio's. De regio Arnhem Nijmegen is er daar één van. Binnen de regio's zullen gemeenten, provincie, waterschappen, de netbeheerder, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en inwoners gezamenlijk uitvoering geven aan deze opgave. Hiervoor wordt de Regionale Energiestrategie (hierna: RES) ontwikkeld. In de RES wordt de regionale energieopgave benoemd inclusief het potentieel voor duurzame opwekking. Daarnaast levert het RES-proces een Regionale Structuur Warmte op. De RES vormt een bouwsteen voor het omgevingsbeleid van provincies, gemeenten en waterschappen. Via de RES wordt de besluitvorming voor de ruimtelijke inpassing van de duurzame energieopwekking en de energie infrastructuur voorbereid in goed overleg met alle maatschappelijke partners en betrokkenen binnen de regio. Met de koepels VNG, IPO en UvW zijn landelijke afspraken gemaakt over de inhoud van de RES. Ook de planning is voor alle regio's gelijk. Een half jaar na ondertekening van het Klimaatakkoord, eind 2019, moet de concept RES, ook wel conceptbod genoemd, worden ingediend. Een half jaar later, zomer 2020, volgt dan het definitieve bod. Het RES-proces start met het vaststellen van de kaders in een startdocument.

Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen

In de Regio Arnhem-Nijmegen hebben we een voorsprong. Naast ambitieus gemeentelijk duurzaamheidsbeleid kan de Regio namelijk gebruik maken van alle resultaten die al zijn geboekt in het kader van de Regionale Routekaart. Dit zijn vaak intensieve maatschappelijke processen waar de energie op de goede plek zit! Toch blijft de opgave onverminderd groot.

De bestuurders van de RES-overheden binnen de Regio Arnhem Nijmegen¹ hebben de verantwoordelijkheid opgepakt om te komen tot een RES die past bij de regio, namelijk "*van, voor en door de regio*". Het belang van de opgave en een brede betrokkenheid van niet alleen de overheden, maar zeker ook van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties wordt daarmee

¹ Gemeenten Duiven, Arnhem, Nijmegen, Rheden, Berg en Dal, Renkum, Westervoort, Zevenaar, Lingewaal, Rozendaal, Beuningen, Doesburg, Heumen, Overbetuwe, Wijchen, provincie Gelderland, Waterschappen Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei, Rivierenland

onderschreven. Het vertrekpunt is de Gelderse ambitie van 55% CO2 reductie in 2030, die eerder in het Gelders Energie Akkoord is onderschreven. Daarbij wordt gestreefd naar een maximale inzet van de potentiële bronnen voor opwek van duurzame energie en warmte. Dit is een forse opgave, maar de energietransitie biedt ook kansen. En zeker niet alleen voor duurzaamheid. Afstemming met een slimmere mobiliteit, kwalitatief wonen en economische meerwaarde heeft grote potenties. Hiervoor bieden onder meer de regionale Woonagenda en de regionale Mobiliteitsagenda interessante handvatten. Dat de energietransitie impact zal hebben op het landschap is bekend. We zijn zuinig op ons landschap maar kijken met een open vizier naar tijdelijk, dan wel definitief dubbelgebruik hiervan.

De organisatie

De RES is als onderdeel van de afspraken uit het Inter Bestuurlijk Programma (IBP) een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, waterschappen en provincies, waarbij de decentrale overheden elk hun eigen afwegingsruimte houden. Het opstellen van een RES vraagt om goede regionale samenwerking, ruimtelijke afstemming in de regio en het betrekken van en afspraken maken met vele stakeholders. Om dit goed te organiseren heeft het PFO Duurzaamheid van de regio Arnhem Nijmegen in oktober 2018 het initiatief genomen om een bestuurlijke regiegroep te vormen onder voorzitterschap van de wethouder duurzaamheid van Nijmegen, Harriet Tiemens. Deze groep bestaat uit een bestuurlijke afvaardiging van de regio Arnhem Nijmegen en netbeheerder Liander. De regiegroep legt voorstellen ter doorgeleiding neer in het PFO-duurzaamheid. De individuele bestuurders geleiden de voorstellen door volgens het reguliere besluitvormingsproces in eigen huis. Begin 2019 is een procesregisseur gestart en zijn de voorbereidingen in volle gang. De procesregisseur werkt samen met alle RES-partners in de regio. Zo werkt de Regio samen aan het resultaat.

De rol van de raad, Staten en algemeen bestuur

De RES vraagt om een zorgvuldig bestuurlijk (besluitvormings)proces, met oog voor betrokkenheid, draagvlak en participatie van alle relevante belanghebbende partijen in de regio. Het strakke tijdpad is hierbij een gegeven. Om tot een regionaal gedragen bod te komen is het van belang dat gemeenteraden, provinciale Staten en Algemene Besturen van de Waterschappen goed geïnformeerd zijn en tijdig bij het proces zijn betrokken om hun rol te kunnen vervullen. Alle drie besluitstukken te weten het startdocument, het conceptbod en het eindbod worden ter besluitvorming voorgelegd aan de Raden, Algemeen Besturen (AB) van de Waterschappen en Provinciale Staten (PS). De verantwoordelijkheid voor de besluitvormingsprocessen ligt bij de individuele organisaties. De wijze waarop het besluitvormingsproces wordt ingericht en de rol die de gemeenteraden, AB's en PS hierin hebben zal in de eerder genoemde startnotitie nader worden uitgewerkt.

Gelet op de korte doorlooptijd van het proces om tot een RES te komen zijn wij in de regio al gestart met de nodige voorbereidingen. Desondanks is de tijd om tot een bestuurlijk gedragen RES te komen krap en vraagt dit het slagen van dit proces om een grote bereidheid, inzet en flexibiliteit van alle partijen. In lijn met de planning van de ondertekening van het Klimaatakkoord (mei 2019) zullen wij daarom nog voor het zomerreces de eerder genoemde startnotitie aan uw raad voorleggen en u vragen om de daarin opgenomen uitgangspunten en 'spelregels' vast te stellen.

Regionale informatiebijeenkomsten

U heeft eerder al een uitnodiging ontvangen voor drie informatiebijeenkomsten op verschillende plekken en tijdstippen in de Regio. Tijdens deze bijeenkomsten kunt u zich nader laten informeren. Deze drie bijeenkomsten zijn gelijk van opzet.

Woensdag **17 april van 16.00 tot 18.00** uur in het gemeentehuis van **Duiven** (Koning Willem-Alexanderplein 1, 6921 ES Duiven)

Donderdag **18 april van 19.00 tot 21.00** uur in het gemeentehuis van **Rheden** (Hoofdstraat 3, 6994 AB De Steeg)

Dinsdag **7 mei van 20.00 tot 22.00** uur in het gemeentehuis van **Berg en Dal** (Dorpsplein 1, 6562 AH Groesbeek)

Vriendelijke groet,

Harriët Tiemens

Wethouder Nijmegen

Voorzitter Regiegroep Arnhem Nijmegen